

НЕ МОЖАМ ДА ГИ ПОДНЕСАМ ЛАГИТЕ И НЕВИСТИНИТЕ ЗА МАКЕДОНСКАТА ДРЖАВА

Тој е непосреден, енергичен, интересен. Така накратко може да се окарактеризира ликот на нашиот соговорник Ханс-Лотар Штепан, првиот германски амбасадор во Република Македонија, кој својата импресија кон нашата држава ја отсликува преку неговото дело "Македонскиот јазол".

Роден е 1933 година во Источна Прусија. Студира стопанско инженерство на Факултетот за науките на културата и државата на техничката виша школа во Дармштат, каде што од 1963 година работи како асистент. Тука се здобива и со докторска титула. Во 1965 година се вработува во Министерството за надворешни работи на Германија. Во рамките на неговото службување во странство, престојува во Франција, Гвинеја, Финска и поранешна Југославија. Како амбасадор, господинот Штепан работи во Катар, Цад и во Македонија.

На промоцијата на неговото дело "Македонскиот јазол" во Македонската академија на науките и уметностите, авторот рече дека книгата е наменета и за политичарите од Европа и од САД, кои носат делумна одговорност за судбинските одлуки за иднината на нашата држава.

Ќе останат забележани неговите зборови:

"Тврдењето од Атина дека на оваа држава Тито ѝ го дал името Македонија е во целост измислица. Се покажа дека четирите соседи, за разлика од она што секогаш го тврдеа во јавноста, не можат да остварат ниту едно барање за припојување и најмал дел македонска територија".

Македонскиот читател го набљудува својот идентитет како нешто саморазбирливо, но треба да се има предвид дека соседните држави и сега со проблематични аргументи се обидуваат да ги втемелат нивните претензии кон македонскиот јазик, територија и име, вели пријателот на Македонија, господинот Штепан.

■ Разговорот го водеше: Рената МАТЕСКА

Господине Штепан, кој беше поводот, односно што Ве наведе да ја напишете книгата "Македонскиот јазол"?

ЛОТАР ШТЕПАН: За време на службувањето во Македонија и потоа за време на моето пензионирање, од соседните држави слушав толку многу погрешни информации и лаги за историјата на Македонија, така што дојдов до уверување дека ќе морам директно да се информирам од оригиналните известија на германските амбасади и конзулати во главните градови на европските големи сили и на балканските држави од XIX и почетокот на XX век за вистината на македонската историја. Токму тоа со месеци го правев во Политичкиот архив на Министерството за надворешни работи во Бон и подоцна во Берлин.

HANS-LOTHAR STEPPAN, FORMER AM-
BASSADOR OF GERMANY IN THE REPUBLIC
OF MACEDONIA

I CAN'T STAND LIES AND UNTRUTHS ABOUT THE MACEDONIA

He is immediate, energetic, interesting. In briefly, with these words we can describe our conversationalist Hans – Lotar Shtepan, former ambassador of Germany in Macedonia. His impression about our country is pictured in the book “Macedonian knot”.

He is born in 1933 in Eastern Prussia. He studied economical engineering in the University for cultural sciences and in the National technical advanced school in Darmstadt, where he has worked as assistant from 1963. Here, he acquired doctors' title. In 1965, he worked in the Ministry of foreign affairs of Germany. In the frames of his working in foreign, he was traveling in France, Guinea, Finland and former Yugoslavia. As ambassador, Shtepan worked in Catarrh, Dzed, and in Macedonia.

On the promotion of his book “Macedonian knot” in the Macedonian Academy for sciences and arts, the author have said that this book is intended for the politicians from Europe and USA, those who are carrying partly responsibility for the crucial decisions for the future of our country.

His words will be remembered:

“Athens claims that this country was named by Tito are totally fabrication. It was shown that the four neighbor-countries, in contrast of what they have claimed in public, they couldn't accomplish any request for attach of even the smallest part of the Macedonian territory”.

Macedonian reader is observing his identity as something obvious, but it must be predictable that neighbor-countries even now are trying with problematical argument to base their pretensions in direction of the Macedonian language, territory and name, says the friend of Macedonia, Mr. Shtepan.

Journalist: Renata MATESKA

Mr. Shtepan, what was the occasion, in other words, what has lead you in writing of this book “Macedonian knot”?

LOTHAR STEPPAN: In the time of my official working in Macedonia and during the time of my retirement, I have listen so many wrong information and lies about the history of Macedonia from the neighbor-countries, so, that how I come in conclusion that I must inform myself directly from the original reports of the German embassies and consulates in the capital cities of the European great forces and from the Balkans countries from XIX and beginning of XX century for the truth of the Macedonian history. Exactly this, I was doing with months in the Political archive in the Ministry of foreign affairs in Bon and later in Berlin.

се обидам да си претставам како би течел развитокот на независна Република Македонија без ЕУ, а особено без САД и ООН.) За конечното признавање на легитимитетот на демократските постапки за постигнување на македонската независност во 1991 година Европската унија беше неопходна.

Навистина во Брисел и во државите - членки на ЕУ во текот на времето порано постоечките точни сознанија за македонското прашање како последица на драматичните збиднувања во XX век (Првата и Втората светска војна како и Студената војна), беа потиснати и уште повеќе затрупани, така можеше да се дојде до тоа, соседите на Македонија, без меѓународните организации да воспостават ред, можеа да ги покренат нивните неоправдани барања. Но, сепак треба и да се очекува дека оваа неизвесна лебдечка состојба наскоро ќе заврши.

Велите дека е неочекувана тесната поврзаност на историјата на Македонија со онаа на германскиот Рајх. Коментар?

ЛОТАР ШТЕПАН: Всушност, јас не би очекувал овие судбини на Македонија да бидат толку тесно вплеткани во политиката на германскиот Рајх пред Првата светска војна. Така, на пример, во ниту еден германски учебник по историја не најдов информации за династичката врска меѓу грчкото (данското) кралство и пруското Хоенцолерство. Само оригиналните акти во Архивот на МНР на Германија ми дадоа опширни податоци за бракот на сестрата на кајзерот Вилхелм Втори, Софија, со грчкиот престолонаследник, принцот Константин.

Силите од Антантата, Англија, Франција и Русија, им одобрија на четирите балкански кралства напад на Османлиската империја со последица за анексија и поделба на Македонија, Западна Тракија и Јужен Епир, бидејќи тие сакаа да ги употребат балканските држави за да се комплетира опкружувањето на Германците и на Хабзбуршката империја. Но, може да се замисли дека кајзерот Вилхелм без семејните врски меѓу грчката и германската монархија не би дозволил напад на балканските држави од империјалистичка незрелост врз Турција. Историјата на Македонија во тој случај би имала сосема друг тек. Трагично, оваа германско-грчка династичка врска сепак доведе до тоа и кајзерот

да му го одобри на својот зет објавувањето војна на Османлиската империја.

Констатирајте дека Република Македонија е мета на своите соседи. Зошто?

ЛОТАР ШТЕПАН: Се плашам доколку Бугарија, Грција и македонските Албанци своите барања им ги постават на Македонците поради поединечни елементи од македонскиот идентитет и при поволна ситуација може да се обидат во дело да ги претворат барањата според моделот од XIX век. Ако

Во работниот наслов се тематизира за идентитетот на Македонците. До каков заклучок дојдовте во однос на вистината за македонскиот идентитет?

ЛОТАР ШТЕПАН: Идентитетот на еден народ во моментот е решавачки критериум за негово признање од семејството на народите, кога други држави почнуваат тој идентитет да го оспоруваат. Само неоправданите права на побарувања водат до проблеми за погодната држава, кога третите држави не поседуваат точни историски познавања за таа држава или се доведени во заблуда. Таков е случајот токму со Македонија.

Бугарите тврдат дека Македонците зборуваат бугарски и заради тоа се Бугари, иако и двете не се точни. Грците положуваат право на името "Македонија" исклучително само за себе, иако ова барање нема никакви подлоги. А и Албанците во рамките на Македонија положуваат право секогаш на повеќе земја, која не им припаѓа; тука се придодава и тоа што тие развиваат одредени механизми за потиснување.

"Тупаницата која ќе го разврзе македонскиот јазол нема да ја најдете кај нас дома, туку во Европа". Како ќе ја коментирате ваквата констатација?

ЛОТАР ШТЕПАН: Изјавата на рускиот генерал во поглед на решавање на "македонскиот јазол" со помош на Европа се покажа како профитерска. (Поради тоа јас дури и не сакам да

Во Македонската академија на науките и уметностите, неодамна беше промовирана книгата под наслов "Македонскиот јазол" од првиот германски амбасадор во Република Македонија, Ханс-Лотар Штепан. Станува збор за досега необјавени документи, кои потекнуваат, главно, од Архивот на германското Министерство за надворешни работи, кои се однесуваат на Македонија во периодот од 1878 година до 1914 година и кои фрлаат нова светлина на историскиот развој на Македонија.

Книгата ја претстави академик Иван Катарџиев, кој рече:

"За авторот нема дилеми за постоењето на македонскиот културен и етнички идентитет. Проучувајќи го прашањето за името на регионот Македонија и на народот, авторот извлекува сознанија дека употребата на името Македонија има свој континуитет уште од античко време".

Тој додаде дека книгата со аргументи, убедливи коментари, германска прецизност во оценките, ќе биде сериозен прилог во утврдувањето на меѓународниот идентитет на македонскиот народ и држава. Тоа е особено значајно сега кога повторно се соочуваме со една ирационална дипломатска офанзива на нашиот јужен сосед против правото на македонската држава да го носи своето уставно име Република Македонија.

Книгата "Македонски јазол", минатата година е објавена на германски јазик, а на македонски ја објави книгоиздателството Аз-Буки.

In the working title, the subject matter is about the Macedonians identity. What was the conclusion about the truth for the Macedonians identity?

LOTHAR STEPPAN: The identity of one people in this moment is decisional criterion for its recognition from the family of peoples, when other countries are starting that identity to dispute. Only the unjustified rights of demands leads to problems for the country, when the third countries don't own correct historical knowledge's for that state or they are mislead. That is the case with Macedonia.

Bulgarians are claiming that Macedonians are speaking Bulgarian and because of that they are Bulgarian even though this is not true. Greeks are claiming that "Macedonia" is exclusive name only for them even though this request doesn't have any bases. Also, the Albanians in the frames of Macedonia are requesting for more territory, which don't belong to them; also they are developing certain mechanisms of repression.

Hand which will untie the Macedonian knot will be not found here, at home, but in Europe'. How you comment this statement?

LOTHAR STEPPAN: The statement of the Russian General about the solution of the "Macedonian knot" helped by Europe, it turns out profitable. (Because of that, I don't like to imagine how development of Republic of Macedonia will pass without EU, especially without USA and UN.) For final recognition of legitimacy of democratic actions for achievement of the Macedonian inde-

Recently, in the Macedonian Academy of sciences and arts, the book "Macedonian knot" from the first German ambassador in the Republic of Macedonia, Hans Lothar Steppan was promoted. Its about unpublished documents from the archive of the German Ministry of foreign affairs that are referring to Macedonia in the period from 1878 up to 1914 and these documents gives new light of the historical development of Macedonia.

The Academician Ivan Ktargiev presented the book. He said:

"For the author there are no dilemmas for the existence of the Macedonian cultural and ethnical identity. Studying the question about the name of the region Macedonia and the people, the author has made conclusions that the use of the name Macedonia has its own continuity since ancient time".

He added that this book with arguments, convincing comments, German preciseness in the conclusions, is serious contribution for conformation of the international identity of the Macedonian people and state. That is especially important now when we are confronting again with one irrational diplomatic offensive from our south neighbor against the right of the Macedonia to have its constitutional name. The book "Macedonian knot", last year was published on German language and on Macedonian language is published by the publisher "Az-Buki".

pendency, European Union was necessary in 1991.

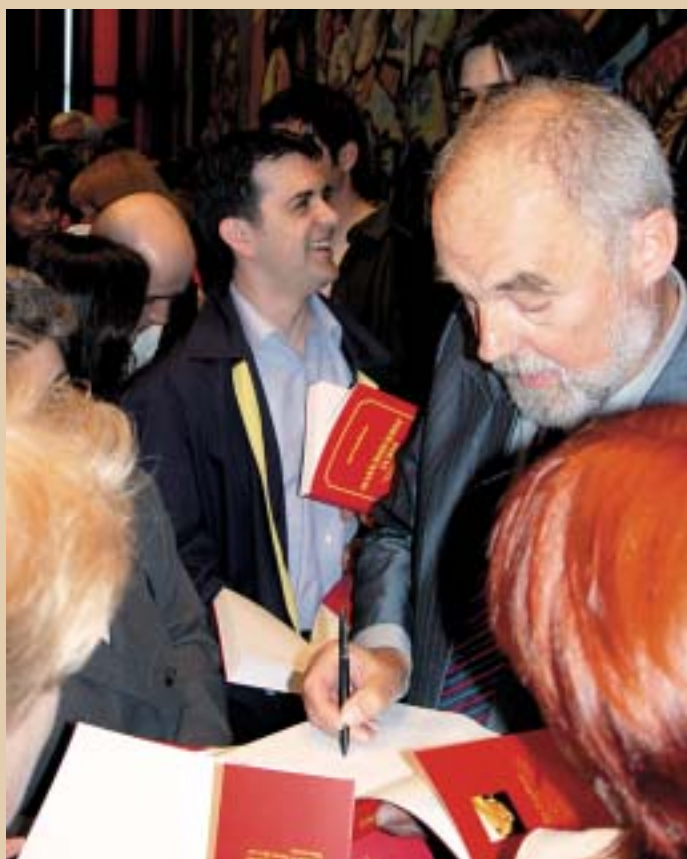
Indeed, in Brussels and in the members-states of EU, during the time, existing true data about the Macedonian question as consequence of the dramatic events in XX century (First and Second World War as well as the Cold War) were repressed, so it came to that, neighbors of Macedonia, without international organizations to establish order, they could wanted their unjustified requests. But, it should be expected; that this hanging conditions will end soon.

You are saying that tight connection between the history of Macedonia and the history of the German Rajah is unexpected. Your comment?

LOTHAR STEPPAN: I don't expect these fates of Macedonia to be so tight connected with the politic of the German Rajah before First World War. As example, I didn't find any information in any German book of history about the dynastic connection between the Greek (Danish) Kingdom and Prussian Hoencoloric. Only the original acts in the archive of the Ministry of foreign affairs of Germany gives me extensive data about the marriage of the sister of the Kaiser Wilhelm the Second. Sofia with the Greek heir to he throne Prince Constantan.

The forces of Atlanta, England, France and Russia have approved attack for the four Balkans kingdoms againsts the Turkish Empire with consequence for annexation and separation of Macedonia, Western Tracie and South Epire, because they wanted to use Balkans countries for completing of encirclement of Germans

and of Hapsburgs Empire, but it can imagine that the Kaiser Wilhelm without family connection between Greek and German Monarchy will not allowed attack against the Balkans countries from the empires' immature against Turkey. The history of Macedonia, in that case will have completely different course. Tragically, this German-Greek dynastic connection has brought to that, the Kaiser to approve to his brother-in-law to start war against the Turkish Empire.

You concluded that the Republic of Macedonia is target of its neighbors. Why?

LOTHAR STEPPAN: I am afraid, that if Bulgaria, Greece and Albanians from Macedonia ask for their request because of the separate elements from the Macedonian identity and with favorable condition, they can try, in action to transform their requests according to the model from the XIX century. If my fears and fears of

моите стравувања и стравувањата на многу други луѓе, според мислењето на македонските соседи се без основа, за нив ќе биде лесно овие стравувања да ги отстранат со тоа што ќе се откажат од нивните барања и Македонија ќе ја признаат без ограничувања.

Грција останува поканета да го изведе историскиот доказ дека Македонија била грчка уште од антички времиња или божем припаѓала кон Грција (политичките посакувани претстави или идеолошките тврдења не ги задоволуваат научните барања).

Забележувајте дека отпорот на грчкиот режим и на грчката јавност да го употребува името Македонија за нас, во основа е поради јазичниот национализам т.е. лажниот аргумент дека само Грција има право да го користи името Македонија и античкиот македонски симбол "Свездата на Вергина". Според Вас, каква ќе биде разврската на нашиот спор со Грција?

ЛОТАР ШТЕПАН: Од осамостојувањето на Република Македонија до денес грчките влади постојано тврдат дека името "Македонија" и свездата (или сонцето) од Вергина им припаѓаат само на Грците; тие овие права ги образложуваат со изговор како божем и античка Македонија од секогаш била грчка. Ова тврдење, по мое сознание, историски не е одржливо.

Решението мене ми изгледа помалку тешко, отколку што изгледа на прв поглед:

- Што се однесува до свездата од Вергина, македонската Влада под притисок на САД (и на ЕУ) од незнаење на вистинските поврзаности на историјата беше принудена да се откаже од античкиот македонски симбол, кој беше најден на македонско тло 1912/13 година, анектирано од Грција.

- Што се однесува до легалното име на државата Македонија безрезервно го признаа од 1991 година наваму, покрај многуте други држави и постојаните членки на Советот за безбедност при ООН, Кина и Русија (а Русите мора сосема добро да ја знаат историјата на Македонија), и потоа Соединетите Американски Држави. Може да се очекува и европските држави врз основа на сопствените историски истражувања да извечат консеквенција, како и САД, во врска со предисторијата на Македонија (и покрај тоа што тие тогаш попуштиле заради нивната погрешно сфатена солидарност под перманентниот притисок од страна на Грција) да ѝ го признаат правото на Македонија неограничено да го носи ова име.

Бидејќи Грција ниту може, ниту треба да се принудува, да го следи единственото решение верно на вистината, јас се приклучувам кон стариот предлог на поранешниот претседател Киро Глигоров, Грција и Македонија да го следат ирско-англискиот модел од 1921 година и да се ословуваат според сопствени претстави.

Грчкиот Устав во член 108 предвидува грижа на Атина за грчката дијаспора, а Грците најмногу се налутува што во Уставот на РМ, Скопје се обврзува да се грижи за Македонците надвор од Македонија, во што Атина верува дека може да се открие можност за територијална аспирација. Како ја толкувате ваквата нелогичност?

ЛОТАР ШТЕПАН: Грчкото однесување всушност е "нелогично", бидејќи Атина го поставува правото на тоа дека Грција

исклучително има право да се грижи за својата дијаспора, додека Република Македонија не. Интернационалниот свет на држави на Грците им го даде единствениот точен одговор, со тоа што тие не се приклучија кон грчката забелешка на Македонците.

Што мислите за констатациите/шпекулациите дека уште во 1992 година постоеле определени тајни планови меѓу Мицотакис и Милошевиќ за поделба на Република Македонија меѓу нивните две држави. Дали навистина постоел таков договор?

ЛОТАР ШТЕПАН: Што се однесува до Милошевиќ, може да се верува за постоење на план за поделба на Република Македонија меѓу Србија и Грција (бидејќи меѓународните медиуми се држат на правилото: каде има дим, таму има пожар).

Можеби еден ден ние ќе читаме во неговите мемоари, што тогаш меѓу него и неговиот повеќекратен гостин (и покрај санкциите од ООН), премиерот Мицотакис било договорено.

Според Вас, не е в ред тоа што Македонија по 2001 година не само што им ги зголеми правата на Албанците, туку и ги амнестира албанските терористи од УЧК?

ЛОТАР ШТЕПАН: По мое убедување Република Македонија под притисок на ЕУ беше принудена на неприкладни високи признанија на албанското малцинство во Македонија. Јас тука сосема се согласувам со мојот колега и наследник, амбасадорот на Германија, Шрамаер, кој во "Соопштенијата" на Друштвото на Југоисточна Европа (Mittajlungen der Zidosteuropa-Gezel soft), Минхен бр. 12/2005, објави статија за "Новиот закон за територијална организација и референдумот од ноември 2004 година".

Вашите анализи оставаат впечаток дека албанското малцинство во државата не е насочено за заедничка мирна иднина во рамките на Република Македонија. Гледате ли опасност по безбедноста на нашата држава од ваквите албански аспирации? Сепак, македонскиот јазол би требало да се отплетка во Европа. Кога ќе дојде тој ден ќе се стави ли крај на македонските проблеми?

ЛОТАР ШТЕПАН: Анализата на изјавите на албанските политичари, за жал, ми го дозволува заклучокот дека извесни групи во Македонија и во соседните држави изгледа дека суштински немаат ништо заедничко кон стремежот за државно решение. Дотолку повеќе се разбирливи стравувањата на многу од етничките Македонци. Останува да се надеваме дека мнозинството албански граѓани во Македонија поинаку мисли од екстремистите. Инаку, постои неограничена обврска на европските и на интернационалните организации за отстранување на некаква нова неправда - не само од албанското, туку и од македонското население.

many other peoples according to the opinion of the Macedonian neighbors are not based, than for them it will be easy these fears to be removed, with cancellation of their requests and with acceptance of Macedonia without any limits.

Greek is still invited to show the historical proof that Macedonia was Greek even in the ancient time or belonged to Greek. (Politically wanted ideas or ideological claims are not satisfying the scientific requests)

 You notice, that the resistance of the Greeks' regime and of the Greek public to use the name Macedonia for us, in base is because of the languages nationalism, in other words, false argument that only Greece has right to use the Name Macedonia and the ancient Macedonian symbol "Star of Virginia". According to you, how will end this quarrel with Greece?

LOTHAR STEPPAN: From the independence of the Republic of Macedonia until today, the Greeks authorities are permanently claiming that the name "Macedonia" and the star (or sun) from Virginia belong only to the Greeks; they explain their rights with excuse that ancient Macedonia was always Greek. This claiming, under my opinion is historically untenable.

The solution, it seem to me is less difficult as it seems on first sight:

- About the star from Virginia, Macedonian government under the pressure from the USA (and from EU) from uninformation of the true connections of the history was forced to revoke the ancient Macedonian symbol, which was found on the Macedonian ground 1912/13 polled from Greece.

- About the legal name of the state Macedonia, in 1991 was accepted unreserved by the many states and permanent members of the Security Council of UN Kina and Russia (and Russians must know very good the history of Macedonia) and that the United States of America. It can be expected also the European states on the base of their historical researches to bring out consequence as USA about the history of Macedonia (even when they have let

up because of their misunderstand solidarity under the permanent pressure from Greece) to recognize the right of Macedonia for unlimited use of this name.

Because Greece cannot, or should not be force, to follow the unique solution equal to the truth, I accept the old proposition from the former president of Macedonia, Kiro Gligorov, Greece and Macedonia to follow the Irish-English model from 1021 and to named each other by their own notes.

The Constitutional of Greece in the article 108 is predicting care of Athens for the Greeks Diaspora, but the Greeks are angry with the Constitutional of Macedonia Skopje is obligated to take care of the Macedonians who are out of the state, in which Athens believed that it could be found possibility for territorial aspiration. How you explain this illogic?

LOTHAR STEPPAN: The Greeks attitude is "illogical" because Athens is giving the right for this, that Greece has exclusive right to take care of its Diaspora, but Macedonia has not have that right. International world of states has give to the Greece the only true answer; they haven't accepted the Greeks note to Macedonians.

What do you think about the conclusions/ speculations that since 1992, secret plans have existed between Mico-tacis and Milosevic for separation of the Republic of Macedonia between these two countries? Does this kind of agreement existed?

LOTHAR STEPPAN: About the Milosevic, can be believed about the existence of plan for separation of Macedonia between Serbia and Greece (because international mediums are holding to the rile: where is a smoke, there is a fire). Maybe, one day we will read from his memoirs, what was agreed between him and his repeated guest (in spite of the sanctions from UN), the premier Micotacis.

According to you, it's not correct that Macedonia after the 2001 have increased the rights of the Albanians, even has given amnesty for the Albanian terrorists of UCK?

LOTHAR STEPPAN: I belief, that Macedonia under the pressure from EU was forced to give impropriated higher recognitions to the Albanian minority in Macedonia. I completely agree with my colleague and successor, the ambassador of Germany Shrammaer, whit his published article "New Law for territorial organization and the referendum from November 2004" in the "Announcements" of the Association of Southeastern Europe, Munich, number 12/2005.

Your analyses are giving impression that the Albanian minority in the state is not aimed to common peaceful future in the frames of the Republic of Macedonia. Do you see danger for our stability from these Albanian aspirations? At least, the Macedonian knot should be untied in Europe. If that day comes, will that be the end of our problems?

LOTHAR STEPPAN: The analysis of the statements of the Albanian politicians, has bring me to conclusion that certain groups in Macedonia and in the neighbor countries basically are not having anything common for the aim of the states solution. With this, fears of the many ethnical Macedonians are more understandable. Only for us lefts to hope that majority of the Albanian citizens in Macedonia will think differently that the extremists.

The unlimited obligation exist for the European and international organizations for removing of some new injustice – not only for Albanians, but also for the Macedonians.